

vakte, da det var her under Forhandling i 1866 — 67, saaledes at man endogaa aldeles maatte opgive Loven for Landets Vedkommende og indskrænke sig til en Bestemmelse, som kun gjaldt for Kjøbstæderne, og som først kom ud adskillige Aar senere. Det er et Spørgsmaal, som Enhver vil kunne bringe frem; men jeg haaber, at man vil bringe det frem særskilt og ikke i Forbindelse med denne Lov.

Da ikke Flere vilde udtale sig, var Forhandlingen sluttet.

Sagens Overgang til 2den Behandling vedtoges uden Afstemning.

Ændringsforslag til Sagens 2den Behandling indkaldtes til førstkommande Onsdag Middag Kl. 1.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af: Forslag til Lov om Tillæg til Lov af 14de April 1865 om Standsættelsen og Vedligeholdelsen af private Veie, til hvis Afbenyttelse Flere ere udelukkende berettigede.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 11—12.)

S. Christensen: Naar jeg har forlangt Ordet under denne Sags Behandling, saa er det just ikke saa meget om selve Lovforslaget, at mine Udtalelser skulle dreie sig, som om Lovens Titel. Det Omme, vi her ere komne til at behandle, knytter sig meget nært til Loven af 14de April 1865 om private Veie; Lovforslaget er et ligefremt Supplement til denne Lov, og derfor tror jeg, at, naar man har set, at der i de Aar, hvori Loven af 1865 har virket, er blevet lagt meget vidtgaaende Meninger ind i dens Titel, saa er det her i rette Tid og paa rette Sted at dvæle lidt derved, og specielt har jeg tænkt, at det kunde være paa sit Sted at faae at vide, hvad den nuværende Administration, navnlig den nuværende Indenrigsminister, vil kunne lægge i en saadan Titel som denne Lovs. Det, jeg siger til, er det Udtryk, som staar i Titelen „til hvis Afbenyttelse Flere ere udelukkende berettigede.“ Det er nemlig saa, at vi nylig have faaet en Dom for, hvad der skal forstås ved de saakaldte private Veie. Disse ere som bekendt af noget forskjellig Art; vi have nemlig private Veie der ikke ere komne ind under den Ordning, som blev fastsat ved Loven af 14de April 1865, men som ligefrem blive vedligeholdte af de Enkelte, der benytte dem som Veie til deres Eiendom. Nu have vi som sagt faaet en Dom for, at den udelukkende

Berettigelse ogsaa skal føre derhen til, at Jodgængere ikke engang maa komme paa saadanne Veie uden at blive underkastede Mulk. Jeg har nu aldrig kunnet forstå Loven, sammenholdt dels med den sidste Jagtlov, dels med Loven om Mark- og Veifred, saaledes at der ved det nævnte Udtryk i Loven fulde forstås saa meget, at, Folk ikke maatte besørge disse Veie, allermindst naar de kom fra eller gik til en af de Beboere, der havde Veien udelukkende til deres Færdsel. Der staar jo nemlig i Loven om Mark og Veifred, at Enhver, som uden Nødvendighed eller uden dertil erhvervet Njemmel færdes paa anden Mands Torde, bliver at mulkere saaledes og saaledes. Man skulde antage, at derved maatte forstås, at naar Folk virkelig havde Grinde fra den Eine til den Anden, som kun havde denne Veie at færdes paa, havde de Ret til at gaa der. Ligeledes viser, saavidt jeg erindrer, § 3 i selv samme Lov, tilbage hertil, idet der staar, at det ved Opflag skal være tilfjendegivet, at disse Veie ere private, det vil sige: forsaavidt Optagelsesretten skal kunne udøves. Men paa disse Steder har det heller ikke været iagttaget, at der har været nogen Lov eller Opflag om, at det var en privat Veie. Vi se altsaa deraf, at Vedkommende have gaaet meget vidt endogaa paa de Veie, hvor saadant Opflag ikke har fundet Sted. Jeg har endog forestillet mig det som aldeles umuligt, at en saadan Dom nogensinde kunde komme frem i Hensigt til Jagtloven af 1ste April 1871 § 5. Denne Paragraf giver som bekendt vedkommende Jordbruger, uanset om han er Eier eller jagtberettiget eller ikke, Ret til at udøve Bergeret paa sin Løb, men ikke alene han har Ret dertil, men han har ogsaa Ret til at lade denne Ret udøve ved Andre. Men det vilde blive en tom Ordlyd, hvis en saadan Dom virkelig var i Overensstemmelse med Loven; thi saa vilde det være en Umulighed for Jordbrugerene, hvis han ikke selv udøvede Jagtretten, at lade den udøve ved Andre, og hvis han overdrog den til Andre, vilde den ikke kunne blive udøvet ved disse Andre, medmindre Jordbrugeren selv vilde bringe Skydevaaben til vedkommende Eiendom; det vilde være umuligt for nogen Anden at gjøre det — endogaa i luffet Vogn er det umuligt at bringe Bøssen hen til Stedet — uden at blive mulkeret. Lader os tænke os Forholdet i dets yderste Konsekvenser, saa vil en Mand, som ikke selv har Jagtret, hvis hans Bolig ligger 3—4 Milen fra en offentlig Veie, blive dømt — ikke som Krybskytte, — men for ulovlig Brug af Skydevaaben paa Steder, hvor han ikke maa komme. Dette er Noget, jeg finder er saa vidtgaaende og saa sammensat af Urimeligheder, at jeg nok kunde ønske at vide, hvad den ærede Indenrigsminister vilde sige dertil, hvis det virkelig skulde blive almindeligt, og om det da ikke her er paa rette Tid og Sted at faae faaet fast, at denne Lovtitel ikke maa forstås saaledes, at det udelukkende er de Folk, der bo paa saadanne Steder, og ikke dem, der komme til